

Lausunto Louhintahiekka Oy:n Nukarin kiviainesalueen ympäristö- ja maa-aineslupahakemuksesta

Kunnanhallitus 20.06.2022 § 149
698/11.01.00/2022

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on pyytänyt Nurmijärven kunnan lausuntoa Louhintahiekka Oy:n ympäristö- ja maa-aineslupahakemuksesta 8.6. mennessä. Lausunnon antamiselle on saatu lisäaikaa siten, että lausunto toimitetaan 20.6.2022 kokouksen jälkeen mahdollisimman pian. Maa-aineslupaa haetaan 20 vuodeksi ja Ympäristönsuojelulain mukaista lupaa jätteenkäsittelytoiminnalle ja maankaatopaikalle haetaan toistaiseksi voimassa olevaksi ja toiminnan arvioidaan kestävän 30 vuotta.

Hankkeen kuvaus

Nukarin kiviainesalue sijaitsee Nurmijärven koillisosassa Raalan kylässä Hämeentien ja Hynnänkorventien välissä. Hankealue sijoittuu kiinteistöille 543-412-1-356 ja 5423-412-1-874. Maa-ainesvallien sisään rajautuvan varsinaisen hankealueen, jonka sisälle häiriötä aiheuttavat toiminnot sijoittuvat, pinta-ala on noin 33 ha. Kokonaishankealueen pinta-ala on noin 37 ha. Linnamäen ottoalueen pinta-ala on noin 7,1, ha ja Lumikallion ottoalueen pinta-ala on noin 10,4 ha. Ottamisalueiden lisäksi hankealueeseen kuuluu ottamisalueiden väliin sijoittuva varasto- ja toimintakenttä noin 6 ha, sekä kiinteistölle 543-412-1-356 sijoittuva vesienkäsittelyalue noin 1 ha. Hankealue on tällä hetkellä peltoa ja metsää.

Nukarin kiviainesalueen toiminnan tarkoituksena on vastata pääkaupunkiseudun kiviaineshuollon tarpeisiin sekä loppusijoittaa alueelle rakentamiseen soveltumatonta heikkolaatuista maa-ainesta. Kasvava osuus toiminnasta pyritään tekemään materiaalikierrätyksen avulla eli jatkojalostamalla puhtaita ylijäämämassoja ja toimittamaan niitä kierrätykseen muille infratyömaille.

Hankealue koostuu kahdesta ottamisalueesta, joita myöhemmin käytetään ylijäämämaiden loppusijoittamiseen, tukialueesta sekä vesienkäsittelyalueesta. Toiminta tullaan aloittamaan alueen vesienkäsittelyjärjestelmän, varasto- ja toimintakentän sekä aluetta ympäröivän meluvallin rakentamisella. Tämän jälkeen kiviaineksen ottaminen alkaa Lumikallion alueelta ja etenee ottamissuunnitelman mukaisesti. Louhittavan kiviaineksen määräksi arvioidaan noin 200 000 kuutiota vuodessa. Kiviaineksen ottaminen ja murskaus alueella kestää arviolta 15–32 vuotta. Maa-ainesten vastaanotto ja maisemointityöt jatkuvat alueella vielä joitakin vuosia tämän jälkeen. Maa-ainesten loppusijoitus alkaa mahdollisimman pian ottamisalueille vapautuvaan tilaan. Maa-ainesta loppusijoitetaan enimmillään 320 000 tonnia eli 200 000 kuutiota vuodessa. Lupahakemuksen täydennyksessä hankkeen kokonaiskestoajaksi on esitetty noin 30 vuotta ja maa-aineslupan osalta 20 vuotta.

Kokonaisottomäärät ovat Lumikallion alueella noin 2 milj. m³ ja Linnakallion alueella noin 1,2 milj. m³. Vastaanotettavien maa-ainesten määrä on 3 964 000 m³ / 6 342 400 t.

Louhinta on tarkoitus ulottaa ympäröivän maanpinnan alapuolelle tasoon +60 m mpy. Kallion louhinta ulottuu todennäköisesti pohjavedenpinnan alapuolelle.

Alueella tullaan myös kierrättämään purkubetonia ja ylijäämäbetonia. Lisäksi alueella varastoidaan ja käsitellään maanrakennustyömaille muodostuvaa jättepuuta sekä kantoja ja risuja.

YVA-menettely

Hankkeesta on toteutettu ympäristövaikutusten arviointimenettely. ELY-keskus on antanut arviointiselostuksesta perustellun päätelmän 1.4.2021. Toiminta, jolle haetaan lupaa, vastaa arviointiselostuksessa esitettyä vaihtoehtoa VE2.1. Ko. vaihtoehdossa maa-ainesten ottaminen ulotetaan ympäröivän maan pinnan alapuolelle tasoon +60 m mpy. Kallion louhinta ulottuu todennäköisesti pohjaveden pinnan alapuolelle.

Perustellussa päätelmässä on todettu, että hankkeen meluvaikutukset, pohjavesivaikutukset ja ilmastovaikutukset ovat yhteysviranomaisen arvion mukaan merkittäviä toteutusvaihtoehdossa 2. Arviointiselostus, siitä saatu kuulemispalaute ja yhteysviranomaisen oma tarkastelu huomioon ottaen vaihtoehdon 2 vaikutukset ovat kokonaisuutena arvioidenkin merkittäviä sen laajuuden ja pitkäkestoisuuden vuoksi. VE2:n kokonaiskestoajaksi oli arvioitu noin 40 vuotta

Lupa-asiakirjat löytyvät osoitteesta <https://ylupa.avi.fi> hakusanalla Louhintahiekka. Asian tiedoista saa lupa-asiakirjat esiin.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus antaa seuraavan lausunnon Louhintahiekka Oy:n Nukarin kiviainesalueen ympäristö- ja maa-aineslupahakemuksesta Etelä-Suomen aluehallintovirastolle:

ELY:n perustellussa päätelmässä oli esitetty tehtäväksi useita täydentäviä selvityksiä, ja niitä onkin tehty.

Lupahakemuksessa ei ole kuitenkaan selostettu täydentävien selvitysten johtopäätöksiä, mikä tekee aineistosta varsin vaikealukuisen, ja vaikeuttaa hankkeen vaikutusten arviointia. Yleisenä havaintona lupahakemuksesta voidaan todeta sen olevan puutteellinen ja erittäin monessa kohdassa todetaan, että ”pyritään”, mikä jättää avoimeksi sen, mitä todellisuudessa tapahtuu ja mitkä ovat hankkeen todelliset vaikutukset.

Tieyhteys

Lupahakemuksessa on esitetty uusi tielinjaus hankealueelta Raalantielle. Liikennevaikutusten arviointia ei ole päivitetty, vaikka siinä on vanhentuneita tietoja kouluteiden turvallisuudesta. Uusimman käytettävissä olevan tiedon mukaan mm. Raalantie on paikoin vaarallinen alakoululaisille. Lausunnon liitteenä on ote Koululiitu-sovelluksesta, jolla arvioidaan koulutien vaarallisuutta eri luokka-asteilla.

Kuljetusten osalta pyritään saamaan meno-paluu-kuljetuksia. Kuinka tämä onnistuu käytännössä? Raskaan liikenteen määrä lisääntyy Raalantiellä merkittävästi ollen keskimäärin 7,5 autoa/tunti välillä klo 6–22 eli keskimäärin joka 8. minuutti.

Uuden tieyhteyden alueelta on tehty luontoselvitys, jossa on tietoja Linnanojan luontoarvoista ja sen luonnontilaisuudesta sekä lahokaviosammaleesiintymistä laajalti tielinjauksen alueella. Näitä havaintoja ei ole mitenkään otettu huomioon lupahakemuksessa ja sen vaikutusten arvioinnissa.

Ekologinen yhteys

Nurmijärven kunnan alueelta on laadittu selvitys ekologisista yhteyksistä. Hankealueen nykyiset metsät ovat Nurmijärven metsäluonnon ydinalueita. Kyseinen metsäluonnon ydinalue etenkin Lumikallion alue muodostaa osan pidemmästä, lounas-koillisuuntaisesta ekologisesta

kulkuyhteydestä. Nurmijärven ekologisten yhteyksien selvityksen perusteella hankealueen kohdalla ollut tien 45 kanssa risteävä yhteys. Mikäli yhteys heikkenee tai katkeaa, eläimet voivat siirtyä ylittämään tietä jostain muualta. Arviointiselostuksessa on todettu, että ekologiselle yhteydelle jää tilaa ainoastaan hankealueen itäpuolen metsäalueella. Hankkeen päätyttyä alue metsittyy, jolloin ekologinen yhteys paranee. Kyseessä on kuitenkin jopa yli 30 vuoden aika. Tosiasiallisesti yhteys heikkenee merkittävästi tai tuhoutuu kokonaan. Lisäksi lupahakemuksessa todetaan, että – ”pyritään” säilyttämään 150–200 metriä leveä metsäalue Lumikallion itäpuolella.

Virkistyskäyttö

Alueen käyttö virkistykseen on estynyt hankkeen kestoajaksi eli noin 30 vuodeksi, mikä vaikuttaa merkittävästi alueen asukkaiden viihtyisyyteen muiden haitallisten vaikutusten ohella.

Luontoarvot

Männistönojaassa on havaittu taimenia. Hankkeen myötä Männistönojaan johdetaan vesiä mm. pumppaamalla louhinta-alueelta etenkin, kun ottotoiminta kohdistuu pohjaveden pinnan alapuoliseen alueeseen. Männistönojaan johdettavien vesien lämpötila tulee etenkin kesäaikana olemaan luontaista veden lämpöä korkeampi, mikä on taimenelle haitallista mahdollisen kiintoaineksen ohella.

Betonimurskeen käsittely alueella saattaa muuttaa hulevesien pH-arvoa ja edelleen Männistönojan pH-arvoa, mikä vaikuttaa haitallisesti mm. taimeneen.

Melu

Alue on tällä hetkellä varsin hiljaista maaseutualueutta ja hankkeen myötä melu tulee merkittävästi lisääntymään alueelle, vaikkei se melumallinnuksen perusteella ylitäkään ohjearvoja. Hankkeen pitkä kokonaiskestoajaksi yhdistettynä melun lisääntymiseen tulee aiheuttamaan asumisviihtyisyyden merkittävää alenemista. Melun kokeminen on yksilöllistä ja osa asukkaista tulee kokemaan merkittäviä haitallisia vaikutuksia.

Talousvesikaivot

Hankkeessa ei ole selvitetty pohjaveden pinnan tasoa ja pohjaveden virtauskuva. Myöskään hankkeesta aiheutuvia vaikutuksia ympäristön pohjaveteen ja lähialueen kiinteistöjen talousvesikaivoihin ei ole arvioitu riittävällä tarkkuudella.

Tehtyjen selvitysten mukaan hankealueen kalliot ovat varsin tiiviitä. Louhinta kuitenkin saattaa muuttaa tilannetta ja avata rakoja ja laajentaa kalliopohjaveden virtausyhteyksiä. Louhinta-alueen kuivana pito ja pohjaveden pinnan aleneminen saattaa aiheuttaa haitallisia vaikutuksia ympäristön kaivoihin.

Hakemuksessa on todettu, mikäli lähikiinteistöjen kaivoissa havaitaan muutoksia, on hakija ensisijaisesti varautunut syventämään kaivoja. Mikäli kaivojen veden laatua ja antoisuutta ei siten voida korjata, hakija on valmis liittämään nämä kiinteistöt vesijohtoverkoston. Hankkeessa ei ole esitetty suunnitelmaa, miten kiinteistöt liitetään vesijohtoverkoston. Yksityistalouksien vesihuolto pitää riskin toteutuessa järjestää lopullisilla ja pysyvillä ratkaisuilla pikaisesti. Ilman talousvettä asuminen alueella on lähes mahdotonta.

Yhteenvedo

Hankkeen lupahakemus on puutteellinen ja epäselvä. Lupahakemuksessa esitetyt toimenpiteet ovat paikoin ”pyritään” tasolla, jolloin todellinen toimintatapa ei ole selvillä ja näin ollen myöskään

vaikutuksia ei voida arvioida riittäväällä tavalla.

Esitetyn hakemuksen perusteella hankkeelle ei tule myöntää lupaa.

Pöytäkirja tarkastetaan ja hyväksytään tämän asian osalta kokouksessa.

Valmistelija

yleiskaavapäällikkö Anita Pihala, puh. 040 317 2045

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta heti kokouksessa.

Jakelu

Etelä-Suomen aluehallintovirasto